

Bet. o. lovf. vedr. røgfri miljøer

Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget kan ikke støtte lovforslaget af én hovedårsag: Det løser ikke opgaven, som er at beskytte mod passiv rygning. Den eneste effektive løsning havde været et generelt rygeforbud på offentlige og private arbejdspladser, i offentlige rum og på alle serveringssteder. Kun ét sted ser Det Radikale Venstre en legitim begrundelse for at fravige princippet om rygeforbud, nemlig dér, hvor der er tale om arbejdsplads og privat hjem på én og samme gang. Det er f.eks. plejehjem, døgninstitutioner og fængsler. Her er der brug for en fornuftig balance mellem på den ene side hensynet til medarbejdernes sundhed og på den anden side beboernes mulighed for at ryge i eget hjem.

Lovforslaget om røgfri miljøer beskytter ikke mod passiv rygning. Dertil er der alt for mange undtagelsesbestemmelser fra kravet om røgfrihed. Det er ubegribeligt, i betragtning af at passiv rygning ifølge Statens Institut for Folkesundhed årligt koster 2.000 mennesker livet. Det svarer til det samlede antal, der dør årligt som følge af trafikuheld, stofmisbrug og usikker sex.

Med lovforslaget svigter partierne bag loven den overvældende dokumentation, der efterhånden er for passiv rygning mange skadelige virkninger. Passiv rygning kan ud over kræft medføre hjertesygdomme, astma, bronkitis, vuggedød og andre sygdomme, der ikke mindst rammer børn.

Lovforslagets grundregel om røgfrihed er gennemhullet af undtagelsesbestemmelser på en lang række områder. Det underminerer sundhedseffekten, men efterlader også en rodet lov, der uvægerlig vil føre til bureaukrati, konflikter og alverdens spekulationer i, hvordan man kan omgå bestemmelserne. Lovforslaget er udtryk for en begrædelig passivitet over for den alvorlige sociale slagside, som gælder i forhold til passiv rygning. Blandt faglærte/ufaglærte er der dobbelt så mange, der udsættes for passiv rygning, som blandt højere uddannede funktionærer. Det problem løses ikke med en lov, der reelt legitimerer arbejde i røgfylde lokaler.

Lovforslaget er lagt an på et princip om »frivillighed« – og dermed er beskyttelsen af den enkelte svækket markant. Den enkelte kan således »frivilligt« vælge at lade sig udsætte for passiv rygning, også selv om det påviseligt er sundhedsskadeligt. Det står i kontrast til den lovgivning, der i øvrigt gælder på arbejdsmiljøområdet

det. Her er det ikke medarbejdernes eget valg, om de vil lade sig udsætte for støj, kemikalier eller andre skadelige påvirkninger. Af samme grund sår LO i sit høringssvar tvivl om, hvorvidt bestemmelsen om frivillighed overhovedet er i overensstemmelse med arbejdsmiljøloven.

På arbejdspladser vil der kunne ryges i store dele af bygningen – i rygelokaler, rygekabiner og på enkeltmandskontorer. Det er til trods for, at det er dokumenteret, at rygerum og rygekabiner ikke virker. Udluftning og ventilation fjerner ikke de skadelige partikler, der uundgåeligt siver frit fra det ene rum til det andet – gennem åbne passager og døre, men også gennem gulv, vægge og lofter. Der findes ingen dokumentation for, at rygekabiner virker. Af netop disse grunde var konklusionen i den »Hvidbog om passiv rygning«, som Lægeforeningen, Sygeplejerådet, Kræftens Bekæmpelse og en række andre patientorganisationer udgav i 2005, at »den eneste effektive beskyttelsesmulighed er at undlade at ryge indendørs«.

Et af de helt store huller i lovforslaget er retten til at ryge på enkeltmandskontorer. På navnlig store arbejdspladser med mange enkeltmandskontorer betyder det en markant udvidelse af muligheden for at ryge indendørs på arbejdspladsen. Hensynet til specielt medarbejdere med eget kontor er på enhver måde angribeligt. Sundhedsmæssigt, fordi det udhuler princippet om røgfrihed. Socialt, fordi det prioriterer hensynet til de »fine« med eget kontor på bekostning af den rengøringsassistent, der bagefter skal ind i det røgfylde lokale og rydde op. De ansatte vil ifølge ministeren, jf. svaret på spørgsmål 42, ikke kunne nægte at udføre deres arbejde, selv om det indebærer, at de skal opholde sig på et kontor, hvor der har været røget. Dermed er de medarbejdere – f.eks. sekretærer eller rengøringsassistenter – der er nødt til at opholde sig i disse lokaler for at udføre deres arbejde, reelt taget som gidsler.

Der bliver fortsat mulighed for at ryge på serveringssteder, dvs. restauranter, cafeer, barer m.v. Dels får serveringssteder mulighed for at indrette rygerum eller etablere rygekabiner. Dels undtages små værtshuse med et serveringsareal på under 40 m² helt fra bestemmelsen om røgfrihed. De vil kunne gøre, som det passer dem.

Disse undtagelsesbestemmelser er sundhedspolitisk helt uacceptable. Ministeren bekræfter i og tillægsbev.lovforslag)